

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU REPUBLIKE SRPSKE**

***PRIJEDLOG BUDŽETA
ZA 2019. GODINU***

Trebinje, decembar 2018.

Sadržaj

1. UVOD	4
2. PRIJEDLOG BUDŽETA REGULATORNE KOMISIJE ZA 2019. GODINU	5
2.1 SINTETIČKI PRIKAZ	5
2.2 ANALITIČKI PRIKAZ	6
2.3 OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA BUDŽETA	7
I PRIHODI	7
II RASHODI	8
A. <i>TEKUĆI TROŠKOVI</i>	8
1. Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja.....	8
2. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda.....	9
3. Troškovi proizvodnih usluga.....	10
4. Troškovi amortizacije	11
5. Nematerijalni troškovi.....	11
6. Rashodi kamata	12
B. <i>INVESTICIONA ULAGANJA</i>	12
1. Nematerijalna ulaganja.....	12
2. Oprema.....	12
4. Dio anuiteta koji se odnosi na glavnici kredita	12
A. REGULISANJE SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE	13
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa.....	13
b) Izdavanje dozvola.....	14
c) Izdavanje sertifikata i rješenja o podsticaju	16
č) Tarifni postupci	17
ć) Garantovane otkupne cijene, premije i naknade	17
d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti	18
dž) Aktivnosti na zaštiti kupaca	20
đ) Tržište električne energije	20
B. REGULISANJE SEKTORA PRIRODNOG GASA	21
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa.....	21
b) Izdavanje dozvola.....	22

c) Certifikacija operatera transportnog sistema.....	24
č) Tarifni postupci	24
ć) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti	25
d) Zaštita kupaca.....	25
dž) Tržište prirodnog gasa	26
C. REGULISANJE SEKTORA NAFTE I DERIVATA NAFTE.....	26
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa.....	26
b) Izdavanje dozvola.....	26
c) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti	26
č) Zaštita kupaca	27
Č. ADMINISTRATIVNO-FINANSIJSKI POSLOVI	27
a) Administrativno-finansijske aktivnosti iz regulatorne nadležnosti	27
Ć. SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA.....	28
D. OSTALE AKTIVNOSTI REGULATORNE KOMISIJE	29

1. UVOD

Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija), kao samostalna i neprofitna organizacija, funkcionalno nezavisna od republičkih organa, energetske subjekata i korisnika njihovih proizvoda i usluga, osnovana je zakonom. Nadležnosti Regulatorne komisije su propisane propisima iz oblasti energetike i to Zakonom o energetici (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 49/09), Zakonom o električnoj energiji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 08/08, 34/09, 92/09 i 1/11), Zakonom o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 39/13, 108/13 i 79/15), Zakonom o gasu (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 22/18) i Zakonom o nafti i derivatima nafte (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 36/09 i 102/12). Pored zakonske regulative, način funkcionisanja, Regulatorne komisije je detaljno uređen statutom i poslovnikom o radu. Osnovna nadležnost Regulatorne komisije je regulisanje odnosa na tržištu električne energije, prirodnog gasa i nafte i derivata nafte, a njen rad je zasnovan je na principima javnosti, pravičnosti, podsticanja konkurentnosti i zaštite krajnjih kupaca itd.

Finansiranje rada Regulatorne komisije obezbjeđuje se iz godišnjih naknada od energetske subjekata, korisnika dozvole za obavljanje jedne ili više energetske djelatnosti i jednokratnih naknada koje plaćaju podnosioci prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvola, a na osnovu odredbe člana 24. stav 1. Zakona o energetici.

Na osnovu odredbe člana 24. stav 2. Zakona o energetici, Regulatorna komisija dostavlja prijedlog budžeta Narodnoj skupštini Republike Srpske koja ga usvaja prije početka budžetske godine.

Prijedlog budžeta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske za 2019. godinu sadrži sintetički i analitički prikaz prihoda i rashoda i uporedni prikaz ovih finansijskih pokazatelja iz usvojenog budžeta za 2018. godinu. Uz tabelarni prikaz budžeta, dato je obrazloženje za svaku pojedinačnu stavku rashoda koje sadrži način utvrđivanja finansijskog iznosa za te stavke i razloge eventualne promjene u odnosu na prethodnu godinu.

S obzirom na to da su sredstva koja su planirana u ovom prijedlogu budžeta potrebna za obavljanje poslova iz nadležnosti Regulatorne komisije, u ovaj dokument je uvršten dio koji sadrži planirane poslovne aktivnosti Regulatorne komisije u 2019. godini, sa pojedinačnim prikazom za svaki energetski sektor (električnu energiju, prirodni gas, naftu i derivate nafte).

Imajući u vidu da se Izvještaj o radu Regulatorne komisije u 2018. godini podnosi i usvaja na sjednici Narodne skupštine Republike Srpske sredinom iduće godine, u prilogu ovog dokumenta dat je kratak pregled najznačajnijih aktivnosti Regulatorne komisije u 2018. godini, u cilju potpunijeg sagledavanja budžeta i planiranih i ostvarenih aktivnosti.

2. PRIJEDLOG BUDŽETA REGULATORNE KOMISIJE ZA 2019. GODINU

2.1 SINTETIČKI PRIKAZ

I PRIHODI					
Redni broj	Opis	Budžet za 2018.	Budžet za 2019.	Učešće u planiranim prihodima	Indeks 2019/2018
1.	Prihodi od regulatornih naknada od korisnika dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti	2.520.306	2.529.806	99,87	100,38
2.	Prihodi od jednokratnih naknada	4.000	3.000	0,12	75,00
3.	Ostali prihodi	200	200	0,00	0,00
	UKUPNI PRIHODI	2.524.506	2.533.006	100,00	100,34
II RASHODI					
Redni broj	Opis	Budžet za 2018.	Budžet za 2019.	Učešće u planiranim rashodima	Indeks 2019/2018
A	TEKUĆI TROŠKOVI	2.455.026	2.459.570	97,10	100,19
1.	Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja	70.000	80.500	3,18	115,00
1.1.	Troškovi materijala	27.000	30.000	1,18	111,11
1.2.	Troškovi goriva i energije	40.000	47.000	1,86	117,50
1.3.	Ostali troškovi materijala	3.000	3.500	0,14	116,67
2.	Troškovi zarada, naknada zarada i ost. ličnih rashoda	1.974.879	1.973.879	77,93	99,95
2.1.	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.891.879	1.891.879	74,69	100,00
2.2.	Troškovi otpremnina i pomoć zaposlenim	10.000	15.000	0,59	150,00
2.3.	Troškovi zaposlenih na službenom putu	73.000	67.000	2,65	91,78
3.	Troškovi proizvodnih usluga	63.400	64.400,00	2,54	101,58
3.1.	Troškovi transportnih usluga	33.000	33.000	1,30	100,00
3.2.	Troškovi usluga održavanja	16.000	17.000	0,67	106,25
3.3.	Troškovi zakupa	14.400	14.400	0,57	100,00
4.	Troškovi amortizacije	155.000	160.000,00	6,32	103,23
5.	Nematerijalni troškovi	105.500	105.500,00	4,17	100,00
5.1.	Troškovi neproizvodnih usluga	19.000	19.000	0,75	100,00
5.2.	Troškovi osiguranja	12.000	12.000	0,47	100,00
5.3.	Troškovi platnog prometa	1.000	1.000	0,04	100,00
5.4.	Troškovi ugovorenih i ostalih usluga	73.500	73.500	2,90	100,00
6.	Rashodi kamata	86.247	75.291	2,97	87,30
B	INVESTICIONA ULAGANJA*	224.479	233.435	9,22	103,99
1.	Nematerijalna ulaganja	8.000	8.000	0,32	100,00
2.	Oprema	25.000	35.000	1,38	140,00
3.	Okolno uređenje poslovne zgrade RK	12.000	0	0,00	0,00
4.	Dio anuiteta koji se odnosi na glavnice kredita kojim je finansirana izgradnja nove poslovne zgrade Regulatorne komisije	179.479	190.435,38	7,52	106,10
V.	UKUPNI RASHODI: (A+B-amortizacija)	2.524.506	2.533.006	100,00	100,34

*djelimično se finansiraju iz predviđenog troška amortizacije za 2019. godinu

2.2 ANALITIČKI PRIKAZ

I PRIHODI					
Redni broj	Opis	Budžet za 2018.	Budžet za 2019.	Učešće u planiranim prihodima	Indeks 2019/2018
1.	Prihodi od regulatornih naknada od korisnika dozvola za obavljanje energetske djelatnosti	2.520.306	2.529.806	99,87	100,38
2.	Prihodi od jednokratnih naknada	4.000	3.000	0,12	75,00
3.	Ostali prihodi	200	200	0,01	100,00
	UKUPNI PRIHODI	2.524.506	2.533.006	100,00	100,34
II RASHODI					
Redni broj	Opis	Budžet za 2018.	Budžet za 2019.	Učešće u planiranim rashodima	Indeks 2019/2018
A.	TEKUĆI TROŠKOVI	2.455.026	2.459.570	97,10	100,19
1.	TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA, ENERGIJE I GRIJANJA	70.000	80.500	3,18	115,00
1.1.	Troškovi materijala	27.000	30.000	1,18	111,11
1.1.1.	Kancelarijski materijal	16.000	16.000	0,63	100,00
1.1.2.	Ostali režijski materijal	11.000	14.000	0,55	127,27
1.2.	Troškovi goriva i energije	40.000	47.000	1,86	117,50
1.2.1.	Troškovi naftnih derivata	23.000	30.000	1,18	130,43
1.2.2.	Troškovi električne energije	17.000	17.000	0,67	100,00
1.3.	Ostali troškovi materijala	3.000	3.500	0,14	116,67
2.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	1.974.879	1.973.879	77,93	99,95
2.1.	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.891.879	1.891.879	74,69	100,00
2.2.	Troškovi otpremnina i pomoć zaposlenim	10.000	15.000	0,59	150,00
2.3.	Troškovi zaposlenih na službenom putu	73.000	67.000	2,65	91,78
2.3.1.	Troškovi dnevnica u zemlji	8.000	7.000	0,28	87,50
2.3.2.	Troškovi dnevnica u inostranstvu	11.000	9.000	0,36	81,82
2.3.3.	Troškovi prevoza i smještaja u zemlji	15.000	14.000	0,55	93,33
2.3.4.	Troškovi prevoza u inostranstvu	22.000	20.000	0,79	90,91
2.3.5.	Troškovi smještaja u inostranstvu	17.000	17.000	0,67	100,00
3.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	63.400	64.400	2,54	101,58
3.1.	Troškovi proizvodnih usluga	33.000	33.000	1,30	100,00
3.1.1.	Troškovi telefona i interneta	23.000	23.000	0,91	100,00
3.1.2.	Troškovi poštanskih usluga	6.000	6.000	0,24	100,00
3.1.3.	Troškovi ostalih proizvodnih usluga	4.000	4.000	0,16	100,00
3.2.	Troškovi usluga održavanja	16.000	17.000	0,67	106,25
3.2.1.	Troškovi održavanja opreme	6.000	6.000	0,24	100,00
3.2.2.	Troškovi održavanja vozila	8.000	9.000	0,36	112,50
3.2.3.	Ostali troškovi održavanja	2.000	2.000	0,08	100,00
3.3.	Troškovi zakupa	14.400	14.400	0,57	100,00

4.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE	155.000	160.000	6,32	103,23
5.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	105.500	105.500	4,17	100,00
5.1.	Troškovi neproizvodnih usluga	19.000	19.000	0,75	100,00
5.1.1.	Troškovi revizije fin. izvještaja	2.000	2.000	0,08	100,00
5.1.2.	Troškovi konsultantskih, advok. i zdravst. usluga	6.000	6.000	0,24	100,00
5.1.3.	Troškovi stručnog usavršavanja zaposlenih	9.000	9.000	0,36	100,00
5.1.4.	Troškovi ostalih proizvodnih usluga	2.000	2.000	0,08	100,00
5.2.	Troškovi osiguranja	12.000	12.000	0,47	100,00
5.2.1.	Osiguranje imovine	3.500	3.500	0,14	100,00
5.2.2.	Osiguranje vozila (kasko i obavezno)	6.500	6.500	0,26	100,00
5.2.3.	Kolektivno osiguranje radnika	2.000	2.000	0,08	100,00
5.3.	Troškovi platnog prometa	1.000	1.000	0,04	100,00
5.4.	Troškovi ugovorenih i ostalih usluga	73.500	73.500	2,90	100,00
5.4.1.	Održavanje i unapređenje internet str.	6.000	6.000	0,24	100,00
5.4.2.	Održavanje licenciranog softvera za elektr. upravljanje dokumentacijom	17.500	17.500	0,69	100,00
5.4.3.	Troškovi reprezentacije	9.000	9.000	0,36	100,00
5.4.4.	Troškovi članarina	6.000	6.000	0,24	100,00
5.4.5.	Troškovi ostalih naknada i poreza	12.000	12.000	0,47	100,00
5.4.6.	Troškovi doprinosa	5.000	5.000	0,20	100,00
5.4.7.	Objavljivanje akata u štampanim medijima	10.000	10.000	0,39	100,00
5.4.8.	Sudske i admin. takse	2.000	2.000	0,08	100,00
5.4.9.	Troškovi preplate na časopise i stručne publikacije	6.000	6.000	0,24	100,00
6.	RASHODI KAMATA	86.247	75.291	2,97	87,30
B.	INVESTICIONA ULAGANJA*	224.479	233.435	9,22	103,99
1.	Nematerijalna ulaganja	8.000	8.000	0,32	100,00
2.	Oprema	25.000	35.000	1,38	140,00
3.	Okolno uređenje poslovne zgrade RK	12.000	0	0,00	100,34
4	Dio anuiteta koji se odnosi na glavnica kredita kojim je finansirana izgradnja nove poslovne zgrade Regulatorne komisije	179.479	190.435	7,52	106,10
V.	UKUPNI RASHODI: (A+B-amortizacija)	2.524.506	2.533.006	100	100,34

*djelimično se finansiraju iz planiranog troška amortizacije za 2019. godinu.

2.3 OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA BUDŽETA

Prijedlog budžeta Regulatorne komisije za 2019. godinu je urađen na osnovu ostvarenja budžeta u 2018. godini i planiranih poslovnih aktivnosti u 2019. godini. Troškovi koji su prikazani u prethodnim tabelama detaljnije su obrazloženi u nastavku.

I PRIHODI

Planirani prihodi obezbjeđuju se iz godišnjih regulatornih naknada od energetske subjekata, korisnika dozvola za obavljanje jedne ili više energetske djelatnosti, kao i od jednokratnih naknada za izdavanje dozvola u iznosu koji omogućava pokrivanje troškova poslovanja Regulatorne komisije, a sve u skladu sa članom 24. Zakona o energetici.

Na osnovu usvojenog Budžeta za 2019. godinu, Regulatorna komisija će donijeti rješenje o regulatornoj naknadi za 2019. godinu kojom će ukupni iznos godišnje naknade rasporediti na korisnike dozvola za obavljanje jedne ili više energetske djelatnosti. Godišnji iznos regulatorne naknade za svakog korisnika dozvole utvrđuje se na osnovu Metodologije za obračun regulatorne naknade (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 2/17).

II RASHODI

Prijedlogom budžeta za 2019. godinu, planirano je povećanje ukupnih rashoda za 0,34%, koliko iznosi i povećanje potrebnih prihoda za finansiranje rada i obavljanja poslovne aktivnosti Regulatorne komisije. Rashodi su strukturisani u dvije kategorije i to: tekuće troškove i investiciona ulaganja, koji su u nastavku obrazloženi.

A. TEKUĆI TROŠKOVI

Tekući troškovi obuhvataju sve rashode i izdatke neophodne radi vršenja poslovne aktivnosti Regulatorne komisije kao što su: troškovi materijala, troškovi zarada i naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, troškovi usluga, ugovorene obaveze i slično. Planirano je povećanje tekućih troškova u 2019. godini, u odnosu na 2018. godinu, za 0,19%.

1. Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja

Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja su planirani u iznosu koji je za 15% veći nego u 2018. godini.

1.1. Troškovi materijala

Imajući u vidu dosadašnju potrošnju, koja je uglavnom uslovljena propisanim načinom rada, a pri tom vodeći računa o planiranim aktivnostima u 2019. godini i potrebom za maksimalnom štednjom utroška materijala, troškovi kancelarijskog materijala su planirani u istom iznosu kao u 2018. godini.

Kancelarijski materijal obuhvata, između ostalog, i utrošeni materijal za pripremu dokumentacije koja se upućuje na zahtjev zainteresovanim licima za učestvovanje u javnim raspravama koje organizuje Regulatorna komisija. U 2018. godini, Regulatorna komisija je u postupcima koje vodi (rješavanje sporova i žalbi, utvrđivanje i odobravanje tarifa, izdavanje dozvola i saglasnosti i održavanje javnih rasprava, itd.), ali i kroz postupke javnih nabavki, strankama i zainteresovanim licima, dostavila preko 34.000 štampanih stranica raznih dokumenata.

Troškovi ostalog materijala obuhvataju, između ostalog, i troškove i materijal za održavanje poslovne zgrade Regulatorne komisije, nabavku auto-guma, održavanje automobila i slično. U okviru ovog iznosa je planiran i materijal za održavanje higijene u poslovnim prostorijama Regulatorne komisije. Sagledavanjem potreba i potrošnje u 2018. godini, planirano povećanje ovih troškova je za 27,27%.

1.2. Troškovi goriva i energije

Ukupan iznos troškova goriva i energije je planiran u nešto većem iznosu nego u prethodnoj budžetskoj godini. Značajno smanjenje troškova električne energije i grijanja u odnosu na prethodne periode ostvareno je kako proizvodnjom električne

energije u sopstvenoj solarnoj elektrani instalisanoj na krovu poslovne zgrade, a koja se koristi i za potrebe grijanja, hlađenja i ventilacije poslovne zgrade, tako i primjenom mjera energetske efikasnosti. Troškovi naftnih derivata su planirani na bazi prosječne potrošnje goriva i maziva. Predviđeno je da se za sva službena putovanja, gdje je to moguće, koriste službeni automobili. Planirani izdaci za ove namjene su za 30,43% veći nego u prethodnoj godini i u najvećoj mjeri su uslovljeni povećanjem nabavne cijene goriva za putnička motorna vozila.

1.3. Ostali troškovi materijala

Troškovi ostalog materijala su planirani za 16,67% većem iznosu nego u 2018. godini, a obuhvataju troškove vodosnabdijevanja poslovne zgrade Regulatorne komisije u Trebinju.

2. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Osnov za planiranje troškova zarada i naknada zarada zaposlenih u Regulatornoj komisiji je ostvarenje u 2018. godini, kao i promjene koje se odnose na ove troškove nastale u 2018. godini ili će nastati u 2019. godini. Troškovi bruto zarada i naknada zarada i ostalih ličnih rashoda su planirani u iznosu manjem za 0,05% nego u 2018. godini.

2.1. Troškovi bruto zarada i naknada zarada

U 2019. godini su planirani troškovi zarada i naknada zarada na istom nivou kao u 2018. godini. Porezi i doprinosi su planirani u skladu sa propisima.

Zaposleni u Regulatornoj komisiji, prema Etičkom kodeksu Regulatorne komisije, osim radnog odnosa u Regulatornoj komisiji nemaju pravo na bilo kakav dodatni plaćeni radni ili stručni angažman, tako da su ostvarene zarade ujedno jedini dozvoljeni prihod zaposlenih.

2.2. Otpremnine za odlazak u penziju i pomoć zaposlenima

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda obuhvataju ukupna lična primanja, uključujući i otpremnine za odlazak u penziju i pomoć i nagrade zaposlenima u skladu sa propisima o radu. Imajući u vidu izvršenje u 2018. godini, te očekivane troškove za ovu namjenu u 2019. godini, planirano je povećanje za 50% u 2019. godini.

2.3. Troškovi zaposlenih na službenom putu

Ovi troškovi su planirani u iznosu manjem za 8,22% u odnosu na prethodnu budžetsku godinu, a na osnovu planiranih aktivnosti u 2019. godini.

2.3.1. i 2.3.3. Troškovi dnevnica u zemlji i troškovi prevoza i smještaja u zemlji

Ovi troškovi obuhvataju sljedeće:

- redovne nadzorne provjere korisnika dozvola koje se obavljaju jednom godišnje i uključuju kontrolu iz svih oblasti (tehničke, ekonomske, pravne, zaštite životne sredine itd.),
- vanredne nadzorne provjere korisnika dozvola,
- održavanje javnih rasprava u zavisnosti od potreba širom Republike Srpske,
- prisustvo sastancima i konferencijama iz regulatorne nadležnosti,

- kontinuirano stručno usavršavanje,
- saradnju sa relevantnim ministarstvima i drugim institucijama,
- saradnju sa Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju (DERK) kako je to utvrđeno članom 31. Zakona o električnoj energiji i Regulatornom komisijom za energiju u Federaciji BiH (FERK).

Sagledavanjem predstojećih aktivnosti u 2019. godini, troškovi dnevnica u zemlji su planirani u iznosu manjem za 12,5%, a troškovi prevoza i smještaja u iznosu manjem za 6,67% nego u 2018. godini.

2.3.2, 2.3.4 i 2.3.5. Troškovi dnevnica u inostranstvu i Troškovi prevoza i smještaja u inostranstvu

Troškovi putovanja u inostranstvu odnose se na učešće zaposlenih u Regulatornoj komisiji na određenim radnim sastancima, međunarodnim konferencijama i stručnim skupovima i seminarima.

Za 2019. godinu, potrebno je obezbijediti sredstva za redovno učešće predstavnika Regulatorne komisije na godišnjim forumima vezanim za provođenje Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice (Atinskom forumu za električnu energiju, Forumu za gas i Forumu za naftu) i drugim sastancima relevantnim za funkcionisanje energetske sektora u organizaciji Sekretarijata Energetske zajednice (seminari o nadziranju tržišta električne energije i prirodnog gasa, seminari o obnovljivim izvorima energije, seminari o energetske statistici i sl.).

Pored navedenog, planirano je i prisustvo konferencijama i sastancima u okviru aktivnosti Asocijacije regulatornih tijela iz država Centralne i Jugoistočne Evrope (ERRA) u kojoj Regulatorna komisija ima pridruženo članstvo i to: Generalna skupština ERRA, Investiciona konferencija te sastancima predsjedavajućih, stalnih komiteta za tarife i cijene, dozvole i konkurenciju i radne grupe za kupce i maloprodajno tržište.

Sagledavanjem ovih potreba, kao i ostvarenja ovih troškova u 2018. godini, troškovi dnevnica su planirani u iznosu manjem za 18,18%, a troškovi prevoza u iznosu manjem za 9,09% nego u 2018. godini.

3. Troškovi proizvodnih usluga

Prijedlogom budžeta za 2019. godinu planirano je povećanje troškova proizvodnih usluga za 1,58% u odnosu na budžet za 2018. godinu, a objašnjenje promjena u planiranju pojedinih vrsta troškova je dato u nastavku.

3.1. Troškovi transportnih i ostalih usluga

Troškovi telefona, interneta, poštanskih usluga i isporuke tereta su planirani u istom iznosu kao u 2018. godini, na bazi troškova u 2018. godini i raspoloživih cijena usluga za ove namjene. Troškovi ostalih usluga su planirani u istom iznosu kao u 2018. godini.

3.2. Troškovi usluga održavanja

Troškovi održavanja, predviđeni za održavanje (servisiranje) opreme i automobila (troškovi koji se odnose na redovna i vanredna servisiranja u ovlaštenim servisima) planirani su na osnovu: ostvarenja u 2018. godini i plana održavanja motornih vozila, poslovne zgrade Regulatorne komisije i druge opreme u 2019. godini. Troškovi su planirani u iznosu većem za 6,25% nego u prethodnoj godini, zbog očekivanog povećanja ovih troškova kao i ostvarenja u prethodnom periodu.

3.3. Troškovi zakupa

Troškovi zakupa stanova za potrebe Regulatorne komisije su planirani na istom nivou kao u 2018. godini, a predstavljaju cijenu zakupa stanova i pripadajućih troškova u Trebinju.

4. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije su planirani u iznosu većem za 3,23% nego u 2018. godini. Ovi troškovi obuhvataju planirane troškove amortizacije za postojeću opremu i poslovnu zgradu koja je u posjedu Regulatorne komisije.

5. Nematerijalni troškovi

Za 2019. godinu, nematerijalni troškovi su planirani u istom iznosu kao u 2018. godini.

5.1. Troškovi neproizvodnih usluga

Troškovi neproizvodnih usluga za 2018. godinu su planirani u istom iznosu kao u 2018. godini. Ova vrsta troškova obuhvata eksternu godišnju reviziju računovodstvenih iskaza, konsultantske usluge, troškove stručnog usavršavanja, troškove čuvanja poslovnih prostorija i dr.

5.2. Troškovi osiguranja

Troškovi osiguranja, koji obuhvataju troškove kolektivnog osiguranja radnika, osiguranja imovine i automobila (kasko i obavezno), planirani su u istom ukupnom iznosu kao i u prethodnoj godini.

5.3. Troškovi platnog prometa

Troškovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu te troškovi predaje završnog i periodičnog obračuna planirani su u istom iznosu kao i u 2018. godini.

5.4. Ugovorene i ostale usluge

Ugovorene usluge čine:

- Troškovi održavanja i unapređenja internet stranice, su planirani u istom iznosu kao u 2018. godini.
- Troškovi održavanja sistema za elektronsko upravljanje dokumentacijom (*eDMS-a*) su u istom iznosu kao u 2018. godini, a na osnovu cijene ugovorene usluge u 2018. godini.
- Troškovi reprezentacije, koji su planirani u visini prošlogodišnjeg iznosa, a na bazi potreba javnosti rada i kontakata zaposlenih u Regulatornoj komisiji sa strankama;
- Troškovi članarina i troškovi nabavke stručne literature, troškovi obaveznih doprinosa i troškovi ostalih usluga su planirani u istom obimu kao i u 2018. godini.
- Troškovi objavljivanja akata Regulatorne komisije u Službenom glasniku Republike Srpske i u dnevnim novinama su, na osnovu ostvarenja u 2018. godini, planirani u istom iznosu kao u 2018. godini. Zakonska obaveza Regulatorne komisije je da pravilnike, odluke, rješenja, obavještenja za javnost, sažetke pravila i propisa, planove održavanja javnih rasprava i druge dokumente iz regulatorne nadležnosti, kao i obavještenja iz oblasti javnih nabavki, objavljuje u Službenom

glasniku Republike Srpske i/ili dnevnim listovima, a čije objavljivanje zahtijeva značajna sredstva.

6. Rashodi kamata

Ovi troškovi su planirani u iznosu od 75.291 KM, koliko iznosi trošak kamata za 2019. godinu, iz plana otplate dugoročnog kredita, pribavljenog radi finansiranja izgradnje poslovnog objekta Regulatorne komisije.

B. INVESTICIONA ULAGANJA

Investiciona ulaganja zbirno obuhvataju servisiranje glavnice odobrenog dugoročnog kredita u iznosu od 190.435 KM, pribavljenog radi finansiranja izgradnje poslovne zgrade Regulatorne komisije, nabavku nematerijalnih ulaganja tj. licenci i softvera i opreme. Investiciona ulaganja će se većim dijelom finansirati iz planiranog troška amortizacije za 2019. godinu.

1. Nematerijalna ulaganja

Ulaganja u nematerijalnu imovinu su planirana u istom iznosu kao 2018. godini, a odnose se na održavanje softverskih licenci u lokalnoj računarskoj mreži Regulatorne komisije.

2. Oprema

Nabavka opreme je planirana u iznosu većem za 40% nego u 2018. godini. U 2019. godini je, u cilju završetka, planirana nabavka računarske opreme i jednog servera.

4. Dio anuiteta koji se odnosi na glavnice kredita

Najznačajniji dio rashoda se odnosi na servisiranje glavnice kredita kojim je finansirana izgradnja nove poslovne zgrade Regulatorne komisije i to u iznosu od 190.435 KM, što je za 6,10% više nego u 2018. godini. Ovaj trošak će se većim dijelom finansirati iz obračunatog troška amortizacije za 2019. godinu.

PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI

Aktivnosti koje sprovodi, kao i odgovornosti i nadležnosti Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske, propisane su odredbama zakona iz oblasti energetike, tj. električne energije, prirodnog gasa, te nafte i derivata nafte i to: Zakona o energetici, Zakona o električnoj energiji, Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji, Zakona o gasu i Zakona o nafti i derivatima nafte.

U nastavku je dat prikaz planiranih aktivnosti Regulatorne komisije u 2019. godini po energetske sektorima sa pratećim obrazloženjima.

A. REGULISANJE SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE	
a) Odobranje i donošenje pravila i propisa	
1	<p>✧ Pravilnik o izdavanju dozvola</p> <p><i>U 2019. godine očekuje se usklađivanje primarnog zakonodavstva sa direktivama/uredbama Evropske unije prema obavezama iz Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice. Ovo će usloviti i izmjenu postojećeg ili izradu novog Pravilnika o izdavanju dozvola u cilju usaglašavanja sa promjenama u primarnom zakonodavstvu te unapređenja postojećih odredbi.</i></p>
2	<p>✧ Opšti uslovi za isporuku i snabdijevanje električnom energijom</p> <p><i>U cilju potpunijeg regulisanja odnosa između učesnika na tržištu, kao i usaglašavanja sa primarnim zakonodavstvom, planirana je izrada novih Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom.</i></p>
3	<p>✧ Pravilnik o regulaciji kvaliteta snabdijevanja električnom energijom</p> <p><i>Regulatorna komisija je u proteklom periodu vodila aktivnosti na izradi ovog pravilnika, te pripremi za njegovo donošenje i primjenu. Nakon donošenja novog Zakona o električnoj energiji, izvršiće se usklađivanje ovog pravilnika sa zakonom, te će aktivnosti na njegovom donošenju i formalno biti privedene kraju.</i></p>
4	<p>✧ Izmjene i dopune Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca i postupku promjene snabdjevača i po potrebi izrada drugih podzakonskih akata Regulatorne komisije kojima se regulišu pitanja u vezi sa tržištem električne energije</p> <p><i>S obzirom na planirane promjene u primarnom zakonodavstvu, kao i činjenicu da je Regulatorna komisija u decembru 2014. godine donijela Pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača u cilju njegovog usaglašavanja sa Trećim energetske paketom EU, Regulatorna komisija će izvršiti potrebna podešavanja podzakonskih akata, a u vezi sa pravima i obavezama kvalifikovanih kupaca i snabdjevača</i></p>

		<i>kvalifikovanih kupaca, mogućnošću snabdijevanja domaćinstava i malih kupaca u sistemu javne usluge, cijenom javnog i rezervnog snabdijevanja u sistemu javne usluge i ostalim pitanjima iz ove oblasti.</i>
5	✧	<p>Pravilnik o izvještavanju</p> <p><i>U cilju sprovođenja aktivnosti na praćenju rada korisnika dozvola, funkcionisanja tržišta električne energije i kvaliteta snabdijevanja električnom energijom, a s obzirom na planirane izmjene propisa, nameće se i potreba donošenja novog Pravilnika o izvještavanju u 2019. godini.</i></p>
6	✧	<p>Pravilnik o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku</p> <p><i>U cilju usklađivanja sa zakonskim i podzakonskim aktima čija promjena se očekuje, nameće se i potreba donošenja novog Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku za električnu energiju.</i></p>
b) Izdavanje dozvola		
1	✧	<p>Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „ELEKTROS“ d.o.o. Banja Luka je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani „Govza B-G-1-Jeleč“ koja ističe 13.04.2019. godine i 2. „ELING MHE“ d.o.o. Teslić je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani „Ilomska“ koja ističe 29.06.2019. godine. <p><i>Navedeni korisnici dozvola, ukoliko žele da produže dozvolu, u skladu sa odredbama Pravilnika o izdavanju dozvola, obavezni su da dostave zahtjev za produženje, odnosno izdavanje nove dozvole, najkasnije tri mjeseca prije isteka perioda važenja postojeće dozvole.</i></p> <p><i>U zavisnosti od rješenja u primarnom zakonodavstvu, ukoliko bude neophodno, biće izvršena i potrebna usklađivanja važećih dozvola.</i></p> <p><i>Takođe, očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje ove elektroenergetske djelatnosti od strane novih učesnika na tržištu električne energije, imajući u vidu da je u toku izgradnja nekoliko novih objekata za proizvodnju električne energije.</i></p>
2	✧	<p>Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mješoviti Holding „ERS“ – MP a.d. Trebinje – ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banjaluka je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije koja ističe 28.12.2019. godine, 2. Mješoviti holding „ERS“ – MP a.d. Trebinje – ZP

	<p>„Elektrodistribucija“ a.d. Pale je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije koja ističe 28.12.2019. godine i</p> <p>3. Mješoviti holding „ERS“ – MP a.d. Trebinje – ZP „Elektro – Hercegovina“ a.d. Trebinje je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije koja ističe 28.12.2019. godine.</p> <p>Navedeni korisnici dozvola, u skladu sa odredbama Pravilnika o izdavanju dozvola, obavezni su da dostave zahtjev za produženje, odnosno izdavanje nove dozvole, najkasnije tri mjeseca prije isteka perioda važenja postojeće dozvole.</p> <p>U zavisnosti od rješenja u primarnom zakonodavstvu, ukoliko bude neophodno, biće izvršena i potrebna usklađivanja važećih dozvola.</p>
3	<p>✧ Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja električnom energijom</p> <p><i>U toku 2019. godine, nije predviđeno izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja tarifnih kupaca električnom energijom. U zavisnosti od rješenja u primarnom zakonodavstvu, biće izvršena potrebna usklađivanja važećih dozvola ili, ukoliko bude neophodno, biće izdate nove dozvole elektroenergetskim subjektima koji ispunjavaju kriterijume za obavljanje djelatnosti.</i></p>
4	<p>✧ Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji BiH</p> <p>„COMSAR ENERGY TRADING“ d.o.o. Banja Luka je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji BiH koja ističe 21.05.2019. godine.</p> <p><i>Navedeni korisnik dozvole, ukoliko želi da produži dozvolu, u skladu sa odredbama Pravilnika o izdavanju dozvola, obavezan je da dostavi zahtjev za produženje, odnosno izdavanje nove dozvole, najkasnije tri mjeseca prije isteka perioda važenja postojeće dozvole.</i></p> <p><i>Takođe, očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje ove elektroenergetske djelatnosti od strane novih učesnika na tržištu električne energije.</i></p>
5	<p>✧ Izdavanje dozvola za izgradnju elektroenergetskih objekata</p> <p><i>Očekuje se podnošenje zahtjeva za izgradnju proizvodnih elektroenergetskih objekata za koje su već dodijeljene koncesije.</i></p> <p><i>Realno je da dođe do podnošenja određenog broja zahtjeva za izdavanje dozvola za izgradnju distributivnih elektroenergetskih objekata.</i></p>

		<i>Regulatorna komisija će, u skladu sa nadležnostima, voditi postupke za izdavanje dozvola za izgradnju elektroenergetskih objekata snage veće od 1 MW.</i>
6	⌘	<p>Izmjena ili dopuna dozvola i prenos dozvola i oduzimanje dozvola</p> <p><i>Regulatorna komisija će postupke izmjene ili dopune dozvola, prenosa dozvola kao i oduzimanja dozvola, voditi u skladu sa procedurama propisanim Pravilnikom o izdavanju dozvola, na zahtjev korisnika dozvole, zainteresovanog lica ili nadležnog inspektora ili na vlastitu inicijativu.</i></p>
c) Izdavanje sertifikata i rješenja o podsticaju		
1	⌘	<p>Izdavanje sertifikata za proizvodna postrojenja</p> <p><i>Sertifikat za proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije ili efikasnu kogeneraciju je jedan od preduslova za ostvarivanje podsticaja i izdavanja garancija o porijeklu električne energije. Imajući u vidu da je tokom nekoliko proteklih godina dostavljen znatan broj zahtjeva za izdavanje sertifikata za proizvodna postrojenja koja koriste potencijal vode i neakumulisanu sunčevu energiju za proizvodnju električne energije, ovakav trend velikog broja zahtjeva se očekuje i u 2019. godini. Izdavanje sertifikata vrši se prema odredbama Pravilnika o izdavanju sertifikata za proizvodno postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije ili u efikasnoj kogeneraciji koji je usklađen sa odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji.</i></p>
2	⌘	<p>Izdavanje rješenja o podsticaju</p> <p><i>U toku 2019. godine, očekuje se postupanje po većem broju zahtjeva za izdavanje rješenja proizvođačima koji ispune propisane uslove i kriterijume za odobrenje prava na podsticaj u novoizgrađenim proizvodnim postrojenjima. Pored toga, očekuje se izdavanje novih, usklađenih rješenja o podsticaju u skladu sa promjenama u raspoloživim količinama električne energije namijenjenim za podsticaj, a u vezi sa normalizacijom planova proizvodnje proizvodnih postrojenja koja su već u sistemu podsticaja.</i></p>
3	⌘	<p>Izdavanje rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj</p> <p><i>U toku 2019. godine očekuje se postupanje po zahtjevima za izdavanje rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj za proizvodna postrojenja koja su u izgradnji, kao i eventualna produženja preliminarnog prava za proizvodna postrojenja koja imaju preliminarno pravo na podsticaj.</i></p>
4	⌘	Izdavanje garancija o porijeklu električne energije

		<p><i>Donošenjem Pravilnika o izdavanju garancija o porijeklu električne energije krajem 2013. godine, stvorili su se uslovi za njihovo izdavanje. Za očekivati je podnošenje zahtjeva proizvođača za izdavanje garancija o porijeklu električne energije u 2019. godini.</i></p> <p><i>Svrha izdavanja garancija o porijeklu proizvedene električne energije je omogućavanje praćenja udjela električne energije proizvedene korišćenjem obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji električne energije u Republici Srpskoj, kao i omogućavanje ostvarenja određenih pogodnosti za korisnike garancija o porijeklu proizvedene električne energije.</i></p>
č) Tarifni postupci		
1	✧	<p>Tarifni postupci za utvrđivanje cijena i tarifa u sektoru električne energije</p> <p><i>Do pokretanja tarifnog postupka, odnosno promjene cijene električne energije, može doći na zahtjev regulisanih preduzeća ili na inicijativu Regulatorne komisije. Ukoliko Regulatorna komisija zaprimi zahtjev, ona će pokrenuti postupak i sprovesti analizu zahtjeva shodno procedurama i postupcima koji su definisani zakonom i podzakonskim aktima.</i></p>
ć) Garantovane otkupne cijene, premije i naknade		
1	✧	<p>Utvrđivanje naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i efikasne kogeneracije za 2020. godinu</p> <p><i>U skladu sa usvojenim sistemom podsticanja i nadležnostima definisanim Zakonom o energetici i Zakonom o obnovljivim izvorima i efikasnoj kogeneraciji, Regulatorna komisija, uz saglasnost Vlade Republike Srpske, utvrđuje naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i efikasne kogeneracije. Pri tome se u skladu sa Pravilnikom o podsticanju električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji ova naknada svake godine usklađuje sa sredstvima potrebnim za funkcionisanje sistema podsticaja.</i></p>
2	✧	<p>Preispitivanje/utvrđivanje garantovane otkupne cijene i premije</p> <p><i>U skladu sa Pravilnikom o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji, Regulatorna komisija provjerava napredak u razvoju tehnologija te zbog promijenjenih tehnoloških i ekonomskih parametara, kao i radi ostvarenja utvrđenih ciljeva učešća potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora energije ili u efikasnoj kogeneraciji u bruto finalnoj potrošnji električne energije u Republici Srpskoj vrši preispitivanje važeće garantovane otkupne cijene, te prati kretanje cijena električne energije na veleprodajnom tržištu radi utvrđivanja tržišne referentne cijene i premije.</i></p>

d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti	
1	<p>✧ Redovne nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja korisnika dozvola</p> <p>Proizvodnja električne energije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mješoviti Holding „ERS“ – MP a.d. ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ a.d. Trebinje, 2. Mješoviti Holding „ERS“ - MP a.d. Trebinje-ZP „HIDROELEKTRANE NA DRINI“ a.d. Višegrad i 3. Mješoviti Holding „ERS“ - MP a.d. Trebinje - ZP „RiTE Ugljevik“ A.D. Ugljevik. <p>Distribucija električne energije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Mješoviti holding „ERS“ – MP a.d. Trebinje – ZP „Elektrodistribucija“ a.d. Pale <p>Snabdijevanje električnom energijom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Mješoviti holding „ERS“ – MP a.d. Trebinje – ZP „Elektrodistribucija“ a.d. Pale. <p>Snabdijevanje i trgovina električnom energijom u BiH:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. „EFT – Rudnik i Termoelektrana Stanari“ d.o.o. Stanari i 7. „LE TRADING BH“ d.o.o. Banja Luka. <p>Izgradnja elektroenergetskih objekata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Privredno društvo „COMSAR ENERGY HIDRO“ d.o.o. Banja Luka – Hidroelektrana Mrsovo. <p><i>Redovne nadzorne provjere sprovode se na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije, a u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola, te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenjima sa nadzornih provjera provedenih u prethodnom periodu.</i></p> <p><i>Navedena privredna društva su korisnici dozvola za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti i dozvola za izgradnju elektroenergetskih objekata koje su izdate od strane Regulatorne komisije.</i></p> <p><i>Vanredne nadzorne provjere sprovode se po potrebi, odnosno ukoliko se na osnovu redovnih izvještaja, koje korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji, ili na drugi način dođe do saznanja da korisnik dozvole krši uslove dozvole.</i></p>
2	<p>✧ Nadgledanje i analiziranje primjene uslova dozvola, primjene tarifa, troškova poslovanja korisnika dozvole čija se cijena reguliše i uslova za otvaranje tržišta (aktivnosti u sjedištu Regulatorne komisije)</p> <p><i>Pored nadzornih provjera u sjedištu privrednog društva, Regulatorna</i></p>

	<p><i>komisija nadgleda rad elektroenergetskih subjekata - korisnika dozvola i kroz sljedeće svoje aktivnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>prikuplja i sistematizuje tehničke, energetske, finansijske i druge operativne podatke koji imaju uticaj na odobravanje tarifa, a sve u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju i Odlukom o jedinstvenom regulatornom kontnom planu;</i> ▪ <i>vrši analizu finansijskih pokazatelja korisnika dozvole od značaja za tarife i cijene te nadzor tržišta;</i> ▪ <i>analizira pokazatelje kvaliteta snabdijevanja elektroenergetskih subjekata (korisnika dozvole) u cilju implementacije standarda kvaliteta snabdijevanja;</i> ▪ <i>analizira ostvarenje računovodstvenog i funkcionalnog razdvajanja;</i> ▪ <i>kontrolu prava na pristup mreži i ravnopravnost učesnika na tržištu;</i> ▪ <i>analizira specifične oblike zaštite socijalno ugroženih kupaca električne energije i problematiku priuštivosti električne energije za ovu grupu kupaca.</i>
<p>3</p>	<p>✧ <i>Provjera proizvodnog postrojenja za koje je izdat sertifikat</i></p> <p><i>Tokom 2019. godine, planirano je da se, u skladu sa raspoloživim kapacitetima, vrše posjete proizvodnim postrojenjima za koja je izdat sertifikat kojim se potvrđuje da proizvodi električnu energiju koristeći obnovljivi izvor energije i vrše njihove provjere. Najviše pažnje planirano je da se posveti provjeri postrojenja koja koriste energetski potencijal vodotoka.</i></p> <p><i>Regulatorna komisija vrši provjeru proizvodnog postrojenja u smislu ispunjenosti kriterijuma na osnovu kojih je izdat sertifikat za proizvodno postrojenje.</i></p>
<p>4</p>	<p>✧ <i>Praćenje funkcionisanja sistema podsticanja i nadzor rada Operatora sistema podsticaja</i></p> <p><i>Sistem podsticanja električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji počeo je da se sprovodi 1. januara 2012. godine. Regulatorna komisija je nadležna da, između ostalog, prati funkcionisanje sistema podsticanja i vrši nadzor rada Operatora sistema podsticaja, te se ova aktivnost planira i u 2019. godini.</i></p>
<p>5</p>	<p>✧ <i>Praćenje funkcionisanja sistema podsticanja i nadzor rada proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora koji ostvaruju podsticaj</i></p> <p><i>Regulatorna komisija je nadležna da, između ostalog, prati funkcionisanje sistema podsticanja i vrši nadzor rada proizvodnih objekata koja koriste obnovljive izvore energije i ostvaruju podsticaj, u skladu sa članom 16. Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji te se ova aktivnost planira i u 2019. godini.</i></p>

dž) Aktivnosti na zaštiti kupaca	
1	<p>✧ Rješavanje sporova između učesnika na tržištu električne energije u Republici Srpskoj na zahtjev stranke</p> <p><i>Zaštita prava krajnjih kupaca električne energije ostvaruje se i u postupcima rješavanja sporova koji se pokreću na zahtjev krajnjih kupaca električne energije. Do sredine decembra 2018. godine podneseno je 96 zahtjeva za rješavanje sporova dok je broj podnesenih zahtjeva za rješavanje sporova u prethodnim godinama iznosio: 2008. godina - 122 zahtjeva; 2009. godina - 605 zahtjeva; 2010. godina - 307 zahtjeva; 2011. godina - 273 zahtjeva, 2012. godina - 219, 2013. godina - 206 zahtjeva, 2014. godina - 144 zahtjeva, 2015. godina - 141 zahtjev, 2016. godina - 163 zahtjeva. Zaštita prava krajnjih kupaca u postupcima rješavanja sporova i u 2019. godini će zahtijevati, kao i do sada, kontinuiranu aktivnost i angažovanje značajnih resursa Regulatorne komisije, a sve u cilju sprovođenja efikasnog i pravednog postupka za zaštitu prava krajnjih kupaca električne energije.</i></p>
2	<p>✧ Rješavanje žalbi na rješenja o izdavanju elektroenergetske saglasnosti i odbijanje pristupa distributivnoj mreži</p> <p><i>U 2018. godini Regulatornoj komisiji je podneseno 7 žalbi u vezi sa izdavanjem elektroenergetske saglasnosti i u vezi sa zaključenjem ugovora o priključenju. Po ovima žalbama je postupljeno u skladu sa pravilima postupka. Regulatorna komisija će u 2018. godini nastaviti sa aktivnostima na rješavanju žalbi u drugostepenom postupku, podnesenih protiv rješenja o izdavanju elektroenergetskih saglasnosti, kao i ponuđenih ugovora o priključenju na elektrodistributivnu mrežu od strane distributera.</i></p>
d) Tržište električne energije	
1	<p>✧ Prikupljanje i uporedno analiziranje podataka o tržištu električne energije (prvenstveno cijena) u BiH, regionu i Evropi</p> <p>✧ Praćenje funkcionisanja veleprodajnog tržišta, analiziranje stepena otvorenosti maloprodajnog tržišta i stvarnog tržišnog učešća učesnika na tržištu</p> <p>✧ Praćenje funkcionisanja maloprodajnog tržišta u smislu praćenja ponašanja snabdjevača (informisanje kupaca, izdavanje računa, promjena snabdjevača itd.), praćenje ponašanja krajnjih kupaca na otvorenom tržištu, posebno u pogledu izbora snabdjevača (procenat kupaca koji su promijenili snabdjevača itd.)</p> <p>✧ Praćenje uticaja otvorenog tržišta na sigurnost snabdijevanja</p> <p>✧ Prikupljanje i uporedno analiziranje prosječno ostvarenih maloprodajnih cijena za grupe potrošača na način kako ih definiše Eurostat</p>

	<p>Regulatorna komisija je, prema Zakonu o električnoj energiji, nadležna da obezbijedi transparentno i nediskriminatorско ponašanje na tržištu električne energije, kao i da propiše kriterijume za sticanje statusa kvalifikovanog kupca u skladu sa dinamikom otvaranja tržišta.</p> <p>Regulatorna komisija je krajem 2014. godine usvojila Pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača kojim se, u skladu sa obavezama preuzetim potpisivanjem Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, propisuju prava i obaveze učesnika na maloprodajnom tržištu električne energije koje je od 1. januara 2015. godine otvoreno za sve kupce. S obzirom da se očekuje izmjena Zakona o električnoj energiji i podzakonskih akata Regulatorne komisije, a u cilju usaglašavanja sa Trećim energetske paketa EU, to se u 2019. godini planira niz aktivnosti na praćenju funkcionisanja tržišta u svjetlu novih propisa, a posebno sa stanovišta mogućnosti izbora snabdjevača za sve kupce u Republici Srpskoj, odnosno u Bosni i Hercegovini.</p>
<p>B. REGULISANJE SEKTORA PRIRODNOG GASA</p>	
<p>a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa</p>	
1	<p>✘ Pravilnik o izdavanju dozvola</p> <p>Krajem novembra 2018. godine, usvojen je Nacrt pravilnika o izdavanju dozvola, koji je usklađen sa Zakonom o gasu donesenim u martu 2018. godine. Donošenje i primjena ovog pravilnika očekuje se krajem 2018. i početkom 2019. godine.</p>
2	<p>✘ Pravilnik o certifikaciji operatera transportnog sistema prirodnog gasa</p> <p>Regulatorna komisija će, u cilju utvrđivanja usklađenosti operatera transportnog sistema prirodnog gasa sa uslovima u pogledu njegove nezavisnosti i razdvajanja od drugih energetske djelatnosti, odnosno vertikalno integrisanog subjekta i njegove certifikacije, u skladu sa Zakonom o gasu, donijeti pravilnik o certifikaciji operatera transportnog sistema.</p>
3	<p>✘ Pravilnik o izgradnji direktnog gasovoda</p> <p>U skladu sa Zakonom o gasu, Regulatorna komisija će donijeti pravilnik o izgradnji direktnog gasovoda kojim će se utvrditi uslovi izgradnje direktnog gasovoda, te postupak davanja odobrenja za njihovu gradnju na nediskriminatorски i transparentan način.</p>
4	<p>✘ Donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih podzakonskih akata za sektor prirodnog gasa:</p> <p>Regulatorna komisija će, pored naprijed izdvojenih podzakonskih akata, u skladu sa Zakonom o gasu donijeti nove podzakonske akte ili</p>

	<p>izvršiti izmjene i dopune postojećih podzakonskih akata, a u vezi sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ metodologijom za utvrđivanje tarifa za pristup transportnom, distributivnom i skladišnom sistemu prirodnog gasa, ✓ metodologijom za utvrđivanje tarifa za snabdijevanje u obavezi javne usluge i tarifa prirodnog gasa u slučaju snabdijevanja poslednjeg izbora (rezervno snabdijevanje), ✓ metodologijom za utvrđivanje naknada za priključenje na sistem za transport, distribuciju i skladištenje prirodnog gasa, ✓ metodologija za utvrđivanje naknada za debalans, ✓ pravilima o promjeni snabdjevača prirodnim gasom, ✓ pravilima snabdijevanja prirodnim gasom u obavezi javne usluge (javno snabdijevanje), ✓ pravila o radu (snabdjevanju) snabdjevača posljednjeg izbora kojim se uređuje snabdijevanje poslednjeg izbora (rezervno snabdijevanje).
5	<p>✧ Davanje saglasnosti ili odobrenja na akte u sektoru prirodnog gasa</p> <p><i>Regulatorna komisija, u skladu sa Zakonom o gasu, daje saglasnosti ili odobrava niz akata koje donose podnosioci zahtjeva, odnosno korisnici dozvola u sektoru prirodnog gasa u Republici Srpskoj, kao što su:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravila o radu transportnog sistema, ✓ Pravila balansiranja i metodologiju za utvrđivanje visine naknade za debalans, ✓ Desetogodišnji plan razvoja transportnog sistema, ✓ Program nediskriminatornog ponašanja koji donosi vlasnik transportnog sistema, ✓ Komercijalne i finansijske ugovore sa vertikalno integrisanim energetske subjektom koje dostavlja nezavisni operator transporta, ✓ Pravila o radu distributivnog sistema, ✓ Desetogodišnji plan razvoja i investicija distributivnog sistema, ✓ Godišnji izvještaj operatora distributivnog sistema, ✓ Opšte uslove snabdijevanja prirodnim gasom, ✓ Godišnji izvještaj o obavljanju djelatnosti snabdijevanja koji donosi snabdjevač sa obavezom javne usluge i sl. <p><i>Regulatorna komisija će tokom 2019. godine davati saglasnosti i odobrenja na gorepomenute akte u skladu sa dinamikom izdavanja novih dozvola za obavljanje djelatnosti.</i></p>
b) Izdavanje dozvola	
1	<p>✧ Izdavanje dozvola u sektoru prirodnog gasa</p>

Regulatorna komisija je, prema Zakonu o gasu, nadležna za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u sektoru prirodnog gasa. Izdavanje dozvola u sektoru prirodnog gasa definisano je Pravilnikom o izdavanju dozvola. Postojeće dozvole za obavljanje djelatnosti u sektoru prirodnog gasa (15 dozvola), odredbama novog Zakona o gasu važe do isteka roka na koji su izdate. Nove dozvole će se uskladiti sa zahtjevima iz novog Zakona o gasu i Pravilnika o izdavanju dozvola Regulatorne komisije.

Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa

1. „GAS PROMET“ A.D. Pale (korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti upravljanja sistemom za transport prirodnog gasa i dozvole za obavljanje djelatnosti transporta prirodnog gasa) i
2. „SARAJEVO GAS“ a.d. Istočno Sarajevo (korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti transporta prirodnog gasa).

Navedena privredna društva su korisnici dozvola koje ističu 31.07.2019. godine te će se u zavisnosti od njihove organizacije i provođenja procesa certifikacije operatera transportnog sistema te podnijetog zahtjeva za izdavanje dozvole, provesti i proces izdavanja dozvola za obavljanje djelatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa.

Takođe, za očekivati je podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa od strane novih učesnika na tržištu prirodnog gasa.

Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom prirodnog gasa

1. A.D. „Zvornik stan“ Zvornik.

Navedeno privredno društvo je korisnik dozvole koja ističe 31.07.2019. godine te je korisnik obavezan da, u skladu sa Pravilnikom o izdavanju dozvola, podnese zahtjev za produženje, odnosno izdavanje nove dozvole.

Takođe, očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom prirodnog gasa od strane privrednog društva „Bijeljina – gas“ d.o.o. Bijeljina.

Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom

1. A.D. „Zvornik stan“ Zvornik,
2. „ENERGY PRIME RS“ d.o.o. Trebinje i
3. „ALUMINA“ DOO Zvornik.

Navedena privredna društva su korisnici dozvola koje ističu tokom 2019. godine te su korisnici obavezni da, u skladu sa Pravilnikom o izdavanju dozvola, podnesu zahtjeve za produženje, odnosno

	<p>izdavanje novih dozvola najkasnije tri mjeseca prije isteka perioda važenja dozvole.</p> <p>Takođe, očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom od strane novih učesnika na tržištu.</p> <p>Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja prirodnim gasom u obavezi javne usluge (javno snabdijevanje)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „SARAJEVO GAS“ a.d. Istočno Sarajevo (korisnik dozvole za obavljanja djelatnosti snabdijevanja tarifnih kupaca prirodnim gasom) i 2. A.D. „Zvornik stan“ Zvornik (korisnik dozvole za obavljanja djelatnosti snabdijevanja tarifnih kupaca prirodnim gasom). <p>Navedena privredna društva su korisnici dozvola koje ističu 31.12.2019. godine, do kada se, u skladu sa Pravilnikom o izdavanju dozvola, trebaju izdati dozvole za obavljanje djelatnosti snabdijevanja prirodnim gasom u obavezi javne usluge, privrednim društvima koje Vlada Republike Srpske odredi kao snabdjevače prirodnim gasom u obavezi javne usluge (javne snabdjevače).</p> <p>Snabdjevaču koga Vlada Republike Srpske odredi kao snabdjevača posljednjeg izbora (rezervnog snabdjevača), u dozvoli će se definisati dodatni uslovi, odnosno obaveze u vezi snabdijevanja posljednjeg izbora (rezervnog snabdijevanja).</p> <p>Ukoliko bude neophodno, biće izvršena i potrebna usklađivanja, odnosno izmjene i dopune dozvola koje imaju duži period važenja, u smislu njihovog usaglašavanja sa zakonom.</p>
<p>c) Certifikacija operatera transportnog sistema</p>	
<p>2</p>	<p>✘ Izdavanje certifikata za operatera transportnog sistema prirodnog gas</p> <p>Certifikacija je postupak kojim se utvrđuje usklađenost operatera transportnog sistema sa uslovima u vezi sa njegovom nezavisnošću i razdvajanjem od drugih energetske djelatnosti, odnosno vertikalno integrisanog subjekta, a koji provodi Regulatorna komisija.</p> <p>U skladu sa Zakonom o gasu, tokom 2019. godine, a nakon što usklade svoju organizaciju i poslovanje, provodiće se postupci certifikacije operatera transportnog sistema prirodnog gasa.</p>
<p>č) Tarifni postupci</p>	
<p>1</p>	<p>✘ Sprovođenje tarifnih postupaka</p> <p>Zakonom o gasu propisano je da Regulatorna komisija daje odobrenje na tarifne stavove za korisnike distributivnih sistema, korisnike transportnih sistema, operatora transportnog sistema i za</p>

	<p><i>snabdijevanje nekvalifikovanih kupaca.</i> <i>Sva privredna društva iz sektora prirodnog gasa imaju pravo da podnesu zahtjev za pokretanje tarifnog postupka ukoliko to smatraju opravdanim, a Regulatorna komisija, shodno propisima, analizira zahtjeve i sprovodi tarifni postupak.</i></p>
<p>ć) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti</p>	
1	<p>⊠ Redovne nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja korisnika dozvole</p> <p>Trgovina i snabdijevanje prirodnim gasom „GAS-RES" D.O.O. Banja Luka</p> <p><i>Navedeno privredno društvo je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti koja je izdata od strane Regulatorne komisije.</i> <i>Nadzorne provjere se rade u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola, te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenju sa prethodne nadzorne provjere.</i> <i>Redovne nadzorne provjere sprovode se na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije.</i> <i>Vanredne nadzorne provjere sprovode se po potrebi, odnosno ukoliko se na osnovu redovnih izvještaja koje korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji ili na drugi način dođe do saznanja da korisnik dozvole krši uslove dozvole za obavljanje djelatnosti.</i></p>
<p>d) Zaštita kupaca</p>	
1	<p>⊠ Rješavanje sporova i žalbi</p> <p><i>U sektoru prirodnog gasa, Regulatorna komisija je nadležna da rješava u drugom stepenu po žalbi na rješenja operatora transportnog i distributivnog sistema u postupku davanja odobrenja za pristup i korišćenje transportnog i distributivnog sistema ili skladišta, kao i u postupku davanja odobrenja za priključenje na transportni ili distributivni sistem.</i></p> <p><i>U sektoru prirodnog gasa, Regulatorna komisija je takođe nadležna da na zahtjev stranke rješava sporove na tržištu prirodnog gasa između korisnika sistema i operatora sistema, energetske subjekata i kupaca prirodnim gasom i energetske subjekata međusobno, u vezi sa:</i></p> <p><i>a) pravom na snabdijevanje prirodnim gasom,</i> <i>b) pristupom sistemima,</i> <i>c) naknadama za priključenje,</i> <i>č) naknadama za deblanse sistema,</i> <i>ć) obračunom prirodnog gasa,</i> <i>d) obračunom naknade za neovlaštenu potrošnju prirodnog gasa,</i> <i>dž) obustavom isporuke prirodnog gasa i</i> <i>đ) kvalitetom snabdijevanja prirodnim gasom.</i></p>

dž) Tržište prirodnog gasa	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Prikupljanje i uporedno analiziranje podataka o tržištu prirodnog gasa (prvenstveno cijena) u BiH, regionu i Evropi ✘ Uporedne analize kod odobravanja cijena i tarifa za regulisane djelatnosti ✘ Evidentiranje prepreka za uspješno funkcionisanje tržišta prirodnog gasa u RS, odnosno BiH i regionu i definisanje načina (politike) za njihovo eliminisanje u saradnji sa drugim nadležnim subjektima u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini ✘ Nadgledanje uslova sigurnosti snabdijevanja <p><i>Regulatorna komisija je prema Zakonu o gasu nadležna za usmjeravanje razvoja tržišta prirodnog gasa na principima nediskriminacije, konkurencije, javnosti i čuvanja poslovne tajne učesnika na tržištu prirodnog gasa. U skladu sa zakonom, svi kupci prirodnog gasa u Republici Srpskoj su kvalifikovani kupci i imaju mogućnost da slobodno izaberu snabdjevača. Regulatorna komisija u 2019. godini planira niz aktivnosti na praćenju funkcionisanja tržišta prirodnog gasa, a posebno sa stanovišta mogućnosti pristupa sistemu prirodnog gasa Republike Srpske i mogućnosti izbora snabdjevača za sve kupce u Republici Srpskoj.</i></p>
C. REGULISANJE SEKTORA NAFTE I DERIVATA NAFTE	
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Izrada, izmjena i dopuna podzakonskih akata <p><i>Izmjene u primarnom zakonodavstvu u sektoru nafte i derivata nafte koje su planirane u 2019. godini usloviće izmjene i dopune postojećih, odnosno donošenje novih podzakonskih akata.</i></p>
b) Izdavanje dozvola	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Izdavanje dozvola u sektoru nafte i derivata nafte <p><i>Regulatorna komisija je, prema Zakonu o nafti i derivatima nafte, nadležna za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u sektoru nafte i derivata nafte. Izdavanje dozvola u sektoru nafte i derivata nafte definisano je Pravilnikom o izdavanju dozvola. U toku 2019. godine očekuje se podnošenje novih zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti u sektoru nafte i derivata nafte od strane novih učesnika na tržištu.</i></p>
c) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Redovne nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja

	<p>korisnika dozvola</p> <p>Skladištenje nafte i derivata nafte</p> <p>1. „Rafinerija ulja Modriča“ a.d. Modriča</p> <p><i>Navedeno privredno društvo je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti skladištenja nafte i derivata nafte, a koja je izdata od strane Regulatorne komisije.</i></p> <p><i>Nadzorne provjere se rade u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenjima sa nadzornih provjera provedenih u prethodnom periodu.</i></p> <p><i>Redovne nadzorne provjere sprovode se na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije.</i></p>
č) Zaštita kupaca	
1	<p>✘ Rješavanje žalbi u drugostepenom postupku</p> <p><i>U sektoru nafte i derivata nafte, Regulatorna komisija će i u 2019. godini posvetiti adekvatnu pažnju rješavanju žalbi u drugostepenom postupku.</i></p>
Č. ADMINISTRATIVNO-FINANSIJSKI POSLOVI	
a) Administrativno-finansijske aktivnosti iz regulatorne nadležnosti	
1	<p>✘ Izrada godišnjeg izvještaja o radu Regulatorne komisije za 2018. godinu</p> <p><i>Regulatorna komisija je osnovana kao nezavisna i neprofitna organizacija i o svom radu, u skladu sa članom 26. Zakona o energetici, podnosi izvještaj Narodnoj skupštini Republike Srpske. Izrada godišnjeg izvještaja za 2018. godinu planira se po isteku poslovne godine.</i></p>
2	<p>✘ Izrada Rješenja o regulatornoj naknadi za 2019. godinu</p> <p><i>Na osnovu usvojenog budžeta od strane Narodne skupštine Republike Srpske, Regulatorna komisija, u skladu sa članom 24. Zakona o energetici i članom 25. Statuta Regulatorne komisije, donosi odluku o visini regulatornih naknada putem kojih se obezbjeđuje finansiranje rada Regulatorne komisije.</i></p>
3	<p>✘ Usaglašavanje internih akata (administrativno-finansijske prirode) Regulatorne komisije sa promjenama u primarnom zakonodavstvu</p> <p><i>Interna akta Regulatorne komisije usklađuju se sa izmjenama i dopunama u primarnom zakonodavstvu. Stručne službe takođe prate i donošenje novih propisa koji utiču na rad i aktivnosti Regulatorne komisije.</i></p>

4	<p>✧ Informisanje javnosti o aktivnostima Regulatorne komisije kroz kontakte sa predstavnicima medija te redovno izdavanje saopštenja o tekućim aktivnostima Regulatorne komisije</p> <p><i>U cilju ispunjenja svoje obaveze koja se tiče javnosti rada, Regulatorna komisija ostvaruje redovne kontakte i saradnju sa sredstvima informisanja te izdaje saopštenja u vezi sa aktivnostima koje sprovodi i objavljuje ih na svojoj internet stranici.</i></p>
5	<p>✧ Redovno ažuriranje sistemskog i aplikativnog softvera u lokalnoj računarskoj mreži Regulatorne komisije</p> <p><i>Regulatorna komisija raspolaže lokalnom računarskom mrežom, a svi sistemski i aplikativni softveri koji se koriste su licencirani. U cilju nesmetanog i pouzdanog rada računarske mreže, redovno se sprovode aktivnosti na ažuriranju sistemskog i aplikativnog softvera.</i></p>
6	<p>✧ Izrada nove internet stranice Regulatorne komisije u skladu sa najnovijim standardima web dizajna, u svrhu redovnog ažuriranja sadržaja koji se odnosi na rad Regulatorne komisije</p> <p><i>Za 2019. godinu je planirana izrada nove internet stranice. Sadržaj internet stranice se ažurira u skladu sa aktivnostima Regulatorne komisije. Poštujući propisana načela o javnosti rada, na internet stranici Regulatorne komisije (koja je dostupna i na engleskom jeziku) su objavljeni svi relevantni propisi i akti koji se odnose na njen rad.</i></p>
7	<p>✧ Priprema za uvođenje sistema kvaliteta</p> <p><i>Prateći trendove pozitivne poslovne prakse u cilju unapređenja efikasnosti rada, Regulatorna komisija planira uvođenje sistema kvaliteta.</i></p>
8	<p>✧ Priprema prezentacija i materijala za potrebe članova i zaposlenih Regulatorne komisije</p>
9	<p>✧ Drugi poslovi administrativno-tehničke i finansijske prirode</p>
<p>Ć. SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA</p>	
1	<p>✧ Učešće u izradi radnog materijala, nacрта i prijedloga zakona i podzakonskih akata i drugih akata iz energetske oblasti</p> <p><i>Regulatorna komisija, aktivnim učešćem u raspravama i radu radnih grupa, davanjem komentara te na druge načine, daje svoj doprinos u izradi radnih materijala, nacрта i prijedloga zakona i podzakonskih akata iz oblasti energetike.</i></p>
2	<p>✧ Učešće u realizaciji drugih zadataka i aktivnosti u radu sa tijelima Energetske zajednice</p>

	<p>Sprovedenje aktivnosti koje proističu iz Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice i ugradnja pravnih tekovina Evropske unije koje se odnose na:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ tržište električne energije i gasa,▪ zaštitu životne sredine,▪ obnovljive izvore energije i▪ konkurenciju <p>u zakonodavni i regulatorni okvir Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.</p> <p>Bosna i Hercegovina, tj. Republika Srpska, obavezala se na prenošenje pravnih tekovina Evropske unije koje se odnose na tržište električne energije i gasa, zaštitu životne sredine, obnovljive izvore energije i konkurentnost u domaće zakonodavstvo i regulativu. Takođe, na osnovu odluka Ministarskog savjeta Energetske zajednice Jugoistočne Evrope, odnosno odgovarajućih preporuka, aktivnosti su proširene i na sektor nafte, socijalna pitanja i energetske statistiku. U tom smislu, Regulatorna komisija će i dalje, u saradnji sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske, Ministarstvom za spoljnu trgovinu i ekonomske odnose Bosne i Hercegovine, Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju BiH i Regulatornom komisijom za energiju u Federaciji BiH, aktivno učestvovati u definisanju i sprovođenju akcionih planova i drugih aktivnosti u cilju ispunjavanja obaveza iz pomenutog Ugovora.</p>
3	<p>✧ Učešće u radu stalnih komiteta i radnih grupa Regionalnog udruženja energetske regulatornih tijela (ERRA)</p> <p>Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske ima status pridruženog člana Regionalnog udruženja energetske regulatornih tijela (ERRA).</p> <p>Na osnovu plana rada ERRA-e, planirano je da predstavnici Regulatorne komisije i u toku naredne godine učestvuju u radu stalnih komiteta (za dozvole i tarife), odnosno radne grupe (za maloprodajna tržišta i zaštitu kupaca).</p>
D. OSTALE AKTIVNOSTI REGULATORNE KOMISIJE	
1	<p>✧ Učešće na konferencijama, simpozijumima i tematskim radionicama, uključujući i izradu stručnih referata iz djelokruga rada regulatornih tijela od strane zaposlenih u Regulatornoj komisiji i saradnja sa drugim regulatornim komisijama u BiH i okruženju u cilju razmjene iskustava.</p>

Predsjednik
Vladislav Vladičić

PRILOG 1: NAJZNAČAJNIJE AKTIVNOSTI REGULATORNE KOMISIJE U 2018. GODINI

S obzirom da će Izvještaj o radu Regulatorne komisije za energetiku za 2018. godinu, kao cjelovit dokument koji detaljno predstavlja sve aktivnosti sprovedene u 2018. godini, biti podnesen Narodnoj skupštini Republike Srpske u 2019. godini, u nastavku dokumenta je, u cilju poređenja sa planiranim aktivnostima Regulatorne komisije u 2019. godini, dat kratak pregled aktivnosti koje je Regulatorna komisija sprovedla u periodu od početka 2018. godine do danas. Istovremeno, objašnjenje ovih aktivnosti upotpunjava obrazloženje Prijedloga budžeta za 2019. godinu.

Budžet Regulatorne komisije za 2018. godinu je usvojen na 23. sjednici Narodne skupštine Republike Srpske koja je održana 1. marta 2018. godine, Odlukom o usvajanju Budžeta broj 02/1-021-172/18, koja je objavljena u Službenom glasniku Republike Srpske, broj 21/18.

Na osnovu člana 24. Zakona o energetici, člana 25. Statuta, usvojenog budžeta Regulatorne komisije za 2018. godinu i člana 26. Metodologije za obračun regulatorne naknade, Regulatorna komisija je donijela Rješenje o utvrđivanju regulatorne naknade za 2018. godinu broj 01-24-4/18/R-77-9 (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 37/18), kojom se utvrđuju iznosi regulatornih naknada koju plaćaju privredna društva kao korisnici dozvola za obavljanje energetske djelatnosti.

Na osnovu člana 24. Zakona o energetici, člana 18. i člana 25. Statuta Regulatorne komisije za energetiku te člana 10. Pravilnika o izdavanju dozvola, Regulatorna komisija je donijela Odluku o visini jednokratnih naknada (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 49/10) koje plaćaju privredna društva prilikom pokretanja postupaka izdavanja dozvola pred Regulatornom komisijom.

Regulatorna komisija je u toku 2018. godine, odnosno do 09.12.2018. godine održala :

- 29 redovnih sjednica na kojima su razmatrana i donošena akta iz regulatorne nadležnosti i
- 25 internih sastanaka na kojima su razmatrana pitanja i usvajani akti organizaciono-administrativne prirode te vršena priprema za redovne sjednice.

Regulatorna komisija je do 09.12.2018. godine, održala 20 javnih rasprava i to:

- 15 opštih rasprava i to 11 opštih rasprava u postupku izdavanja dozvola za obavljanje energetske djelatnosti, jednu opštu raspravu u tarifnom postupku i tri opšte rasprave u postupku donošenja pravila i propisa,
- 5 formalnih rasprava i to dvije formalne rasprave u postupku rješavanja spora, dvije formalne rasprave u tarifnom postupku i jednu formalnu raspravu u postupku izdavanja dozvola.

A. REGULISANJE SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE

a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa

Regulatorna komisija je i u 2018. godini radila na usaglašavanju podzakonskih akata iz svoje nadležnosti sa zakonskim propisima iz oblasti energetike, uvažavajući legislativu Evropske unije.

U tom smislu, Regulatorna komisija je tokom 2018. godine donijela sljedeće podzakonske akte:

- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o izdavanju sertifikata za proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije ili u efikasnoj kogeneraciji (63. redovna sjednica, 07.12.2018. godine),
- Nacrt Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji (97. redovna sjednica, 07.12.2018. godine),
- Odluku o visini garantovanih otkupnih cijena i premija za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji (80. redovna sjednica, 01.06.2018. godine, Službeni glasnik Republike Srpske 68/18) i
- Odluku o visini naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji za 2019. godinu (85. redovna sjednica, 08.11.2018. godine).

U toku su aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o izdavanju dozvola (na 96. redovnoj sjednici, održanoj 28.11.2018. godine, usvojen je Nacrt pravilnika o izdavanju dozvola, a donošenje akta se očekuje do kraja 2018. godine). I u ovom postupku je održana opšta javna rasprava tako da je pri donošenju ovog pravilnika omogućeno široj javnosti da dostavi svoje komentare.

Proceduralne aktivnosti na donošenju Pravilnika o regulaciji kvaliteta snabdijevanja električnom energijom su zaustavljene u 2016. godini. Nakon donošenja novog Zakona o električnoj energiji, aktivnosti na donošenju ovog akta će ponovo biti intenzivirane.

Takođe, vodile su se aktivnosti na izradi radnog materijala Nacrta izmjena i dopuna Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom. Ove izmjene i dopune bi prvenstveno predstavljale dalje poboljšanje dokumenta na bazi iskustva u primjeni.

b) Izdavanje dozvola

U skladu sa odredbama zakona i Pravilnika o izdavanju dozvola, Regulatorna komisija je vodila postupke za izdavanje dozvola za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti i izdavanje dozvola za izgradnju elektroenergetskih objekata i to:

❖ Okončani postupci:

✓ Dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije

Regulatorna komisija je izdala sedam dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije, od čega je izdala tri nove dozvole i to za:

- „PETROL HIDROENERGIJA“ d.o.o. Teslić, za Malu hidroelektranu „Jeleč“, rješenjem od 02.03.2018. godine;

- „HIDROINVEST“ d.o.o. Rogatica, za Malu hidroelektranu „Dub“, rješenjem od 01.06.2018. godine i
- „L.S.B. ELEKTRANE“ d.o.o. Banja Luka, za Malu hidroelektranu „Medna“, rješenjem od 07.06.2018. godine;

Takođe, u toku 2018. godine, produžene su četiri dozvole izdavanjem novih i to za:

- „EHE“ d.o.o. Banja Luka, za Malu hidroelektranu „Zapeće“, rješenjem od 17.01.2018. godine;
- Mješoviti holding „ERS“ - MP a.d. Trebinje - ZP „Elektrodistribucija“ a.d. Pale, za Malu hidroelektranu „Mesići - Nova“, rješenjem od 02.03.2018. godine;
- „EFT - Rudnik i Termoelektrana Stanari“ d.o.o. Stanari, za Termoelektranu „Stanari“, rješenjem od 13.09.2018. godine i
- „STRAJKO“ d.o.o. Berkovići, za Malu hidroelektranu „Do“, rješenjem od 27.09.2018. godine.

✓ Dozvole za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji BiH

Regulatorna komisija je produžila jednu dozvolu za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji BiH, izdavanjem nove, i to za:

- „LE TRADING BH“ d.o.o. Banja Luka, rješenjem od 19.04.2018. godine.

Rješenjem od 28.06.2018. godine je oduzeta dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji BiH, privrednom društvu „INTEH“ d.o.o. Banja Luka, po njegovom zahtjevu.

✓ Dozvole za izgradnju elektroenergetskih objekata

Regulatorna komisija je tokom 2018. godine izdala tri dozvole za izgradnju elektroenergetskih objekata i to za:

- MH ERS ZP „Hidroelektrane na Vrbasu“ a.d. Mrkonjić Grad „Bočac 2“ na rijeci Vrbas, rješenjem od 08.06.2018. godine,
- „MEDOŠ ONE“ d.o.o. Banja Luka za Malu hidroelektranu „Medoš“ na rijeci Drinjači, rješenjem od 02.08.2018. godine i
- „BBB“ d.o.o. Šipovo za Malu hidroelektranu „Glavica“ na rijeci Plivi, rješenjem od 13.09.2018. godine;

Regulatorna komisija je donijela zaključak od 15.03.2018. godine kojim su odbačeni zahtjevi za izgradnju Vjetroelektrane „Rupari“, Vjetroelektrane „Džinov Do“, Vjetroelektrane „Kučajnica“, Vjetroelektrane „Dubac“ i Vjetroelektrane „Cvjetov kuk“ podnosioca „EOL PRVI“ d.o.o. Nevesinje, zbog nepotpunosti, kao i zaključak od 01.06.2018. godine kojim je odbačen zahtjev za produženje dozvole za izgradnju Male hidroelektrane „Mjedenik“ podnosioca Male hidroelektrane „Marvel“ d.o.o. Kalinovik, zbog nepotpunosti.

Takođe, Regulatorna komisija je donijela zaključak od 02.03.2018. godine kojim je obustavila postupak izdavanja odnosno produženja važenja dozvole za izgradnju Male hidroelektrane „Medna“ privrednog društva „L.S.B. ELEKTRANE“ d.o.o. Banja Luka.

Postupci koji su u toku:

- ✓ Dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije

Regulatorna komisija provodi aktivnosti po dva podnesena zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije.

- ✓ Dozvole za izgradnju elektroenergetskog objekta

Regulatorna komisija trenutno nema podnijetih zahtjeva za izdavanje dozvole za izgradnju elektroenergetskih objekata.

c) Izdavanje sertifikata

U skladu sa odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i Pravilnika o izdavanju sertifikata za proizvodno postrojenje koje proizvodi električnu energiju koristeći obnovljive izvore energije ili u efikasnoj kogeneraciji, Regulatorna komisija je vodila postupke za izdavanje sertifikata za proizvodna postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije.

- ❖ Izdavanje sertifikata - okončani postupci:

Regulatorna komisija je u 2018. godini izdala 13 sertifikata za proizvodna postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije.

Tokom 2018. godine Regulatorna komisija je rješenjem odbila jedan zahtjev za izdavanje sertifikata, kao neosnovan, dok je zaključcima obustavila postupke po dva zahtjeva za izdavanja sertifikata, zbog odustanka podnosioca od zahtjeva.

- ❖ Izdavanje sertifikata - postupci koji su u toku:

U toku su aktivnosti po dva podnesena zahtjeva za izdavanje sertifikata za proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije.

č) Izdavanje rješenja o podsticaju i rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj

U skladu sa odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji i Pravilnika o podsticanju proizvodnje iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji, Regulatorna komisija je razmatrala zahtjeve za odobrenje prava na podsticaj i preliminarnog prava na podsticaj u toku 2018. godine.

- ❖ Rješenja o podsticaju

Regulatorna komisija je tokom 2018. godine donijela 24 rješenja o odobrenju prava na podsticaj.

U skladu sa propisima koji uređuju ovu oblast, Regulatorna komisija izdaje rješenja o podsticaju po zahtjevima podnosilaca, kao i po službenoj dužnosti. U slučajevima kada su za proizvodna postrojenja izdata nova rješenja o sertifikatu, a zbog značajnih izmjena uslova na koje se odnosi sertifikat, Regulatorna komisija razmatra predmet i uzimajući u obzir novonastale okolnosti, izdaje nova rješenja o podsticaju po službenoj dužnosti.

Pored toga, u okviru svojih nadležnosti, Operator sistema podsticaja vrši normalizaciju planova proizvodnje elektrana koje su u podsticaju, izdaje potvrde za energiju na osnovu kojih Regulatorna komisija izdaje nova rješenja o pravu podsticaj, na osnovu kojih podnosilac zahtjeva zaključuje/usklađuje ugovor o podsticanju sa Operatorom sistema podsticaja.

❖ Rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj

Regulatorna komisija je tokom 2018. godine razmatrala i riješila 32 zahtjeva za odobrenje preliminarnog prava na podsticaj za proizvodna postrojenja koja su u izgradnji.

U skladu sa zakonskom odredbom, rješenje o preliminarnom pravu na podsticaj može trajati do tri godine. Za konkretno postrojenje period trajanja preliminarnog prava utvrđuje se na osnovu planiranog početka rada, što je podatak koji se dostavlja u obrascu zahtjeva i pratećoj dokumentaciji, pri čemu podnosilac može podnijeti zahtjev za produženje preliminarnog prava na podsticaj, uz predočavanje relevantnih dokaza. U toku 2018. godine, imenovani timovi Regulatorne komisije, obilazili su više lokacija u izgradnji na području Republike Srpske, u cilju sagledavanja uslova za produženje preliminarnog prava na podsticaj, a zapisnici o obilasku čine sastavni dio dokumentacije na osnovu koje Regulatorna komisija donosi odluku o produženju preliminarnog prava na podsticaj te je izdato 12 rješenja o produženju preliminarnog prava na podsticaj.

Takođe, Regulatorna komisija razmatra i ponovo donosi rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj ukoliko je došlo do promjena u raspoloživim količinama električne energije za podsticaj, o čemu potvrdu izdaje Operator sistema podsticaja.

ć) Tarifni postupci

U toku 2018. godine nije bilo tarifnih postupaka u sektoru električne energije.

d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola i sertifikata za proizvodno postrojenje u okviru regulatorne nadležnosti

U skladu sa odredbama zakona i Pravilnika o izdavanju dozvola, Regulatorna komisija je u elektroenergetskom sektoru, u sklopu svojih redovnih aktivnosti koje se odnose na nadziranje poštovanja uslova izdatih dozvola, obavila dvije redovne nadzorne provjere kod sljedećih korisnika:

1. Mješoviti Holding „ERS“ - MP a.d. Trebinje - ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banjaluka (dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije i dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja tarifnih kupaca električnom energijom) i
2. „ELING MHE“ d.o.o. Teslić (dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u MHE „Divič“),

kao i jednu vanrednu nadzornu provjeru korisnika:

3. Mješoviti Holding „ERS“ - MP a.d. Trebinje - ZP „RiTE Gacko“ a.d. Gacko (dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije).

Takođe, u skladu sa odredbama zakona i Pravilnika o izdavanju sertifikata, Regulatorna komisija je obavila sagledavanje ispunjenosti kriterijuma na osnovu kojih je izdat

sertifikat za proizvodno postrojenje MHE „Divič“ privrednog društva „ELING MHE“ d.o.o. Teslić.

Nakon izvršenih nadzornih provjera, u toku su izrade izvještaja koji sadrže utvrđeno stanje u pogledu poštovanja uslova dozvola i utvrđeno stanje u pogledu ispunjenosti kriterijuma na osnovu kojih je izdat sertifikat za proizvodno postrojenje.

Rješenja o mjerama poslije obavljene redovne nadzorne provjere korisnika dozvola MH „ERS“ - MP a.d. Trebinje - ZEDP „Elektro - Bijeljina“ a.d. Bijeljina, koja je obavljena 2017. godine, doneseno je u prvoj polovini 2018. godine.

dž) Aktivnosti na zaštiti kupaca

Odredbama Zakona o električnoj energiji propisane su sljedeće nadležnosti Regulatorne komisije u vezi sa zaštitom kupaca:

- Regulisanje kvaliteta usluge i tarifa, imajući u vidu interese kupaca i funkcionisanje preduzeća za snabdijevanje i distribuciju električne energije;
- Obezbjedenje transparentnog i nediskriminatorskog ponašanja na tržištu električne energije;
- Donošenje mjera za sprečavanje zloupotrebe monopolskog položaja korisnika dozvola izdatih od strane Regulatorne komisije;
- Rješavanje sporova između kupaca i distributera i snabdjevača električnom energijom;
- Odlučivanje o žalbama na rješenja o izdavanju elektroenergetskih saglasnosti i
- Obezbjedenje i drugih ciljeva zaštite potrošača kroz propisivanje uslova dozvole za obavljanje određene elektroenergetske djelatnosti.

U periodu od 1.1.2018. do sredine decembra 2018. godine, Regulatornoj komisiji je podneseno 96 zahtjeva za rješavanje sporova i to u vezi sa:

- pravom na napajanje električnom energijom – 4 zahtjeva,
- tarifama po kojima se energija isporučuje – 61 zahtjeva,
- odbijanjem isporuke električne energije – 8 zahtjeva,
- kvalitetom napajanja električnom energijom – 5 zahtjeva,
- ostalo (otpis duga, zastarjelost, prenos duga, mjerenje) – 18 zahtjeva.

Od 96 podnesenih zahtjeva, riješeno je 85 zahtjeva, u fazi konačnog odlučivanja je 1 predmet, u radu su 4 predmeta, a 6 zahtjeva je na izjašnjenju kod protivne strane.

đ) Tržište električne energije

Obezbjedivanje prava kupcima na izbor snabdjevača električnom energijom s jedne strane i omogućavanje jednakih, transparentnih i nepristrasnih uslova snabdjevačima da snabdijevaju kupce električnom energijom, s druge strane, neophodni su preduslovi za otvaranje tržišta električne energije. U cilju ostvarenja ovih preduslova, Regulatorna komisija je u svom dosadašnjem radu odredila tarife za korištenje distributivne mreže, stvorila pretpostavke za određivanje tarifa za pomoćne usluge, izdala dozvole za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom i dala saglasnost na distributivna mrežna pravila (pravila pristupa mreži).

Regulatorna komisija je 1. decembra 2014. godine utvrdila Pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača (prvi put ovakav pravilnik je donesen u septembru 2006. godine, a potom i u decembru

2011. godine). Ovim Pravilnikom propisuje se način snabdijevanja kvalifikovanih kupaca na tržištu električne energije u Republici Srpskoj nakon 1. januara 2015. godine, prava i obaveze kvalifikovanog kupaca električne energije, prava i obaveze snabdjevača kvalifikovanih kupaca, postupak promjene snabdjevača, uloga javnog i rezervnog snabdjevača, način formiranja cijena za kvalifikovane kupce koji se snabdijevaju u sistemu obaveze javne usluge, uključujući i univerzalnu uslugu, kao i način formiranja cijene usluge rezervnog snabdijevanja. U skladu sa ovim Pravilnikom, svi krajnji kupci u Republici Srpskoj od 1. januara 2015. godine imaju mogućnost da sami izaberu svog snabdjevača električne energije na otvorenom tržištu. Do sada je tu mogućnost iskoristilo sedam kupaca u Republici Srpskoj, pri čemu je jedan kupac promijenio snabdjevača u 2018. godine.

B. REGULISANJE SEKTORA PRIRODNOG GASA

a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa

Regulatorna komisija je, na 74. redovnoj sjednici, održanoj 27.03.2018. godine donijela Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom sistemu za transport i skladištenje prirodnog gasa.

Krajem novembra 2018. godine donijet je Nacrt pravilnika o izdavanju dozvola. Novi pravilnik o izdavanju dozvola donosi se prvenstveno zbog usaglašavanja sa novim zakonodavstvom u sektoru prirodnog gasa, odnosno sa Zakonom o gasu koji je stupio na snagu u martu 2018. godine.

b) Izdavanje dozvola

✓ Izdate dozvole

U 2018. godini, Regulatorna komisija nije zaprimila nijedan zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti u sektoru prirodnog gasa.

✓ Izmjene dozvola

Regulatorna komisija je, na vlastitu inicijativu, izvršila izmjenu izdatih dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja tarifnih kupaca prirodnim gasom korisnicima privrednim društvima „SARAJEVO GAS“ a.d. Istočno Sarajevo i A. D. „Zvornik stan“ Zvornik, rješenjem od 14.12.2018. godine, produživši period važenja ovih dozvola do 31.12.2019. godine.

c) Saglasnosti na pravila rada operatora sistema i opšte uslove snabdijevanja prirodnim gasom

U skladu sa odredbama zakona, Regulatorna komisija daje saglasnosti na pravila rada operatora sistema i na opšte uslove snabdijevanja prirodnim gasom.

Regulatorna komisija je, rješenjem od 26.02.2018. godine, dala saglasnost na „Izmjene i dopune Pravila rada distributivnog sistema za prirodni gas“ i „Izmjene i dopune Opštih uslova za snabdijevanje prirodnim gasom“ za „SARAJEVO GAS“ a.d. Istočno Sarajevo.

č) Tarifni postupci

U toku 2018. godine, provedena su dva tarifna postupka za odobrenje cijena za korišćenje transportnog sistema prirodnog gasa za dionicu Šepak – Karakaj, po zahtjevu privrednog društva „GAS - PROMET“ a.d. Istočno Sarajevo – Pale i za

odobrenje cijena za korišćenje transportnog sistema prirodnog gasa za dionicu Karakaj mjerne i regulacione stanice, po zahtjevu privrednog društva „GAS - PROMET“ a.d. Istočno Sarajevo – Pale.

U novembru 2018. godine, Regulatorna komisija je primila zahtjev za odobrenje tarifnih stavova za javno snabdijevanje od privrednog društva „Zvornik-stan“ A.D. Zvornik

ć) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti

U skladu sa odredbama zakona i Pravilnika o izdavanju dozvola, Regulatorna komisija je u sektoru prirodnog gasa obavila tri vanredne nadzorne provjere kod sljedećih korisnika dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom:

1. A.D. „Zvornik-stan“, Zvornik,
2. „ALUMINA“ DOO Zvornik i
3. „PRVO GASNO DRUŠTVO“ d.o.o. Zvornik.

Nakon izvršenih nadzornih provjera, u toku su izrade izvještaja koji sadrže utvrđeno stanje u pogledu poštovanja određenih uslova dozvola.

Nakon izvršenih nadzornih provjera, krajem 2017. godine, kod korisnika dozvola „CNG ENERGY“ d.o.o Banja Luka (dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom) i „ENERGY PRIME RS“ d.o.o. Trebinje (dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom), izrađeni su izvještaji koji sadrže utvrđeno stanje u pogledu poštovanja uslova dozvola i početkom 2018. godine donesena rješenja sa mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

d) Zaštita kupaca

U proteklom periodu nije bilo zahtjeva za rješavanje sporova u sektoru prirodnog gasa.

dž) Tržište prirodnog gasa

Prema Zakonu o gasu, svi kupci na tržištu prirodnog gasa Republike Srpske su kvalifikovani kupci, što uključuje i kategoriju kupaca „Domaćinstva“ koji su kvalifikovani od 1.1.2015. godine, tj. svi kupci prirodnog gasa imaju mogućnost da slobodno izaberu snabdjevača prirodnog gasa na otvorenom tržištu.

U prethodnom periodu došlo je do promjena na veleprodajnom tržištu prirodnog gasa, tako da je najveći trgovac prirodnim gasom u Republici Srpskoj privredno društvo „GAS - RES“ d.o.o. Banja Luka, koje snabdijeva najvećeg potrošača prirodnog gasa u Republici Srpskoj „Aluminu“ d.o.o. Zvornik. Pored „Alumine“ d.o.o. Zvornik, „GAS - RES“ d.o.o. Banja Luka snabdijeva prirodnim gasom i privredno društvo „Prvo gasno društvo“ d.o.o. Zvornik i privredno društvo a.d. „Zvornik-stan“ Zvornik, koje snabdijeva krajnje kupce na području grada Zvornika.

Distributivno područje prirodnog gasa Istočno Sarajevo snabdijeva se prirodnim gasom preko KJKP „Sarajevo gas“ Sarajevo, a prirodni gas se nabavlja od „BH Gas“ a.d. Sarajevo.

Regulatorna komisija redovno prati i analizira tržišta u drugim evropskim zemljama kako bi se poboljšale mogućnosti za efikasno funkcionisanje tržišta u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini te unaprijedila sigurnost snabdijevanja.

C. REGULISANJE SEKTORA NAFTE I DERIVATA NAFTE

a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa

Tokom 2018. godine, Regulatorna komisija nije vodila aktivnosti na izmjeni i dopuni ili donošenju novih podzakonskih propisa u oblasti nafte i derivata nafte.

b) Izdavanje dozvola

Tokom 2018. godine, Regulatornoj komisiji nisu podnošeni zahtjevi za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u sektoru nafte i derivata nafte.

c) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti

U skladu sa odredbama zakona i Pravilnika o izdavanju dozvola, Regulatorna komisija je, u sklopu svojih redovnih aktivnosti koje se odnose na nadziranje i poštovanje uslova izdatih dozvola, analizirala izvještaje korisnika dozvola „Rafinerije nafte Brod“ a.d. Brod i „Rafinerije ulja Modriča“ a.d. Modriča, u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju.

Takođe, u toku 2018. godine, Regulatorna komisija je obavila redovnu nadzornu provjeru korisnika dozvola „Rafinerija nafte Brod“ a.d. Brod (dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje derivata nafte i dozvola za obavljanje djelatnosti skladištenja nafte i derivata nafte).

Nakon izvršene nadzorne provjere, u toku je izrada izvještaja koji sadrže utvrđeno stanje u pogledu poštovanja uslova dozvola.

č) Aktivnosti na zaštiti kupaca

U proteklom periodu nije bilo aktivnosti na rješavanju sporova u sektoru nafte i derivata nafte.

Č. SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I OSTALE AKTIVNOSTI

Potpisivanje Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice obavezuje zemlje potpisnice da preuzmu obaveze njime propisane, kao i da ispune zajedničke ciljeve koji se tiču usklađivanja zakonodavne osnove sa pravnom tekovinom Evropske unije. U tom smislu, Regulatorna komisija je dala doprinos u saradnji sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske i Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Regulatorna komisija ostvaruje redovnu saradnju sa Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju i Regulatornom komisijom za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine te učestvuje na stručnim skupovima i seminarima iz oblasti regulacije sektora električne energije, prirodnog gasa i nafte i derivata nafte.

Šest zemalja Zapadnog Balkana (West Balkan 6 – WB6) su potpisale Memorandum o razumijevanju obavezujući se na implementaciju zakonskih i regulatornih mjera neophodnih za uspostavljanje tržišno zasnovane trgovine električnom energijom. One uključuje razvoj „Spot“ tržišta i regionalno povezivanje tržišta različitih zemalja, regionalno balansiranje elektroenergetskih sistema i regionalni pristup u raspodjeli raspoloživih prenosnih kapaciteta. Predstavnici Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske aktivno su učestvovali u radu ovog Projekta.

U septembru 2014. godine, USAID je pokrenuo projekat „Investiranje u sektor energije“ koji će se sprovoditi do 2019. godine. Glavni cilj ovog projekta je da pomogne BiH da privuče investicije i otvori nova radna mjesta u sektoru energetike, uspostavljanje efikasnog maloprodajnog tržišta, definisanje uloge operatora distributivnog sistema, elektronska razmjena informacija, energetska efikasnost, kao i komunikacija sa javnošću. Slijedeći ciljeve ovog projekta, formirane su radne grupe u čijem radu učestvuju i predstavnici Regulatorne komisije.

Početakom 2016. godine, Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ GmbH) pokrenulo je projekat Podsticanje obnovljivih izvora energiju u BiH u cilju stvaranja preduslova za njihovo značajnije korišćenje. Projekat pruža tehničku pomoć partnerima u domenu opšteg unapređenja okvirnih uslova za proizvodnju toplotne i električne energije iz obnovljivih izvora energije (OIE), sa naglaskom na korišćenje bioenergije i poboljšanja tehnologija malih hidroelektrana (do 10 MW).

Uz finansijsku podršku USAID-a, Asocijacija regulatora (NARUC) i ERRA su početkom 2018. godine pokrenuli Projekat koji se tiče sektora za prirodni gas – pravila rada transportnog i distributivnog sistema. Kao dio ovog projekta, NARUC i ERRA su održali dva interaktivna seminaru u 2018. godini na kome su učestvovali predstavnici Regulatorne komisije.

Predstavnici Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske su učestvovali u radu dva seminaru u organizaciji USAID-a i Asocijacije regulatora (NARUC) u okviru Projekta desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže za električnu energiju. Na ovim seminarima, razmatrana su pitanja koja spadaju u okvir ovog Projekta.

Takođe, tokom 2018. godine pokrenuta su još tri projekta u organizaciji USAID-a i Asocijacije regulatora (NARUC) i to: Projekat efikasne regulacije sajber sigurnosti, Projekat osnaživanja kupaca i informisanja javnosti te Projekat odnosa sa javnošću i komunikacija na kojima su učestvovali predstavnici Regulatorne komisije.

Zaposleni u Regulatornoj komisiji, u 2018. godini, su učestvovali na stručnim skupovima u organizaciji Sekretarijata Energetske zajednice i Regionalnog udruženja energetskih regulatora (ERRA) te specijalističkim seminarima iz oblasti prava i računovodstva.